

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของผู้ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงในพื้นที่
ตำบลคูเต่าอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวกัลยา ตันสกุล

สาขาวิชา ออนามัยสิ่งแวดล้อม

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวางเชิงพรรณนา (cross-sectional descriptive studies) เกี่ยวกับสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของผู้ที่เคยป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงในพื้นที่ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในช่วง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2543 โดยมีจำนวน 3 ราย ที่บ้านคูเต่า หมู่ที่ 6 และจำนวน 32 ราย ที่บ้านใต้ หมู่ที่ 7 สภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดการน้ำดื่ม น้ำใช้ การมีและใช้ส้วม และการจัดการมูลฝอย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ด้วยแบบสอบถาม และ การสังเกตด้วยแบบสังเกต ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เคยป่วยในบ้านคูเต่า หมู่ที่ 6 มีสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมดีกว่า ผู้ที่เคยป่วยในบ้านใต้ หมู่ที่ 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในด้านการจัดการน้ำดื่ม น้ำใช้ และการมีและใช้ส้วม ($p < 0.05$) ส่วนการจัดการมูลฝอย ของผู้เคยป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงในทั้ง 2 หมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) เมื่อนำตัวอย่างน้ำดื่ม น้ำแข็ง น้ำใช้ และผักสด มาตรวจหาโคลิฟอร์มแบคทีเรีย และ *E.coli* พบว่า ปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำใช้กับปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียในผักสดมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.714$, $p < 0.01$) ดังนั้นการควบคุมและป้องกันโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงในพื้นที่ตำบลคูเต่า ควรเน้นการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นโดยเฉพาะการจัดการน้ำดื่ม น้ำใช้

Thesis Title Environmental Sanitation Conditions of Former Patients with
 Severe Diarrhea Disease in Tambol Ku-Tao ,Amphoe Hat Yai,
 Changwat Songkhla
Author Miss Kanlaya Tansakul
Major Program Environmental Health
Academic Year 2004

Abstract

A cross-sectional descriptive study was reported on the environmental sanitation conditions of former patients with severe diarrhea disease in the years 1994-2000 at Tambol Ku-Tao, Amphoe Hat Yai, Changwat Songkhla. All of previously reported patients in Tambol Ku-Tao, including 3 in Moo 6 Ban Ku-Tao and 32 in Moo 7 Ban Tai , formed the study population . Three aspects of sanitation conditions were investigated, including management of drinking water and water for general consumption, possession and use of toilet, and garbage management. Information was obtained through interviewing the patients with a structured questionnaire and observation during a walk-through survey. The study revealed that the former patients in Moo 6 Ban Ku-Tao had significantly better environmental sanitation conditions than those in Moo 7 Ban Tai on management of drinking water and water for general consumption and on possession and use of toilet ($p < 0.05$). However, there was no difference on the condition of garbage management between the 2 groups ($p > 0.05$). Samples of drinking water, ice, water for general consumption, and vegetable from each household were cultured for *E. coli* and coliform bacteria. Positive correlation was found between number of coliform bacteria in water for general consumption and number of coliform bacteria in vegetable ($r = 0.714, p < 0.01$). Therefore, prevention and control of severe diarrhea disease in Tambol Ku-Tao should concentrate on the environmental sanitation management, especially the management of drinking water and water for general consumption.